

TMMOB 40. OLAĞAN GENEL KURUL DELEGELERİNE (*)

40. Olağan Genel Kurulunu gerçekleştiren TMMOB'nin 54 yıllık tarihinde, mesleki demokratik kitle örgütü olma bilinciyle, emekten, barıştan, demokrasiden ve halktan yana, mesleğin geliştirilmesine, meslektaşlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik çalışma yürütmeyi hedef alan genel anlayışının geliştirilerek sürdürülmesi gerekmektedir. Meslek alanlarımıza saldırının, meslektaşlarımızın çalışma ve yaşam koşullarının oldukça ciddi sıkıntılarla karşılandığı bu dönemde örgütlü mücadelenin daha da yükseltilmesi gerekmektedir. Ülkemizde, özellikle son yirmi beş yıldır kapitalist küreselleşmeye uyum adına uygulanan politikalar, uluslararası sermayenin direktifleriyle yönlendirilmektedir. IMF politikaları, dışa bağımlılığı geliştirirken, emeğin ve halkın büyük çoğunluğunun aleyhine işlemektedir. Bu nedenle, mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamların yaratılması mücadelesi, yani bağımsızlık, demokrasi, kalkınma ve hakça paylaşma mücadelesi her zaman olduğundan daha fazla önem taşır hale gelmiştir. Mesleğin gelişimi ve halkımızın hizmetine sunulması, meslektaşlarımızın sorunlarının çözümü konusunda çaba sarf eden, iş alanlarımıza saldırılara karşı dik ve onurlu bir duruş sergileyen bir çalışma anlayışı içinde, bu alanda mücadele eden bütün emek ve demokrasi güçleri ile birlikte hareket edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Gerek kamuda, gerek özel sektörde çalışan meslektaşlarımız büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Mesleğimizi uygulamada karşılaştığımız engeller ve bunların sonucu olarak mesleki ve ekonomik haklarımızdaki gerileme bu sorunların başlarında gelmektedir. TMMOB, yaşanan bu sıkıntılara ve hak gasplarına karşı geçmişten günümüze mücadele yürütmektedir. Meslektaşlarımızın yaşadığı hak gasplarının yanında meslek alanlarımızdan doğru, ülkemize ve halklara dayatılan gasplara karşı da mücadele yürütmektedir. Bu çerçevede TMMOB, bağlı Odalarıyla birlikte; AKP hükümetleri döneminde yaşanan ve teknik açıdan da kurumları zafiyete uğratan yoğun kadrolaşma hareketleri, Cargill, Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in bazı maddelerinin iptali, Kamu İhale Kanunu, Yapı Denetim Kanunu, Nükleer Enerji Kanunu, Enerji Verimliliği Kanunu, zB Arazilerinin Satışı ve bunlara benzer meslek alanlarımızı ilgilendiren diğer yasa ve yönetmeliklerde taraf olmuştur ve olmaya devam etmelidir.

Birçok alanda olduğu gibi kamudaki yapım ve hizmet alımları ile ilgili olarak ikili bir hukuk mevcuttur. Bir taraftan 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, diğer taraftan KÖYDES'lerle yapım işini ve sürecini, yapım işinde uzman olmayan kaymakamların ve yetkililerin inisiyatifine bırakan düzenlemeler yapılmaktadır. Ekonomikliği; ucuza yapılan yapı olarak tanımlayan anlayışlar sonucu oluşturulan bu düzenlemelerin, aslında yapıların servis ömrü hesaplandığında, hiçte ekonomik olmayacağı açıkça ortaya çıkacaktır. Bu nedenle TMMOB, kamu yatırımlarını inceleyen ve de irdeleyen çalışmalara ağırlık vermelidir.

Kamu İhale Kanunu'nda yapılan düzenlemelerde mühendis ve mimar ve şehir plancıların yapım sürecinden uzaklaştırılmasına yönelik düzenlemeler engellenmeli, bu amaçlı etkin bir çalışma yürütülmelidir. Bu noktada; üye şikayet ve talepleri dikkate alınarak, hukuksal ve meşru mücadele alanları sonuna kadar işletilmelidir.

Bir başka sorun alanı da kamuda çalışan arkadaşlarımızın oda ile buluşmalarını sağlamaktır. Özelleştirmelerle işlevsiz hale getirilen kamu kurumlarındaki meslektaşlarımızın gerek ekonomik gerekse de teknik konularda sorunlarına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Odamız sadece serbest çalışan mühendis mimar ve şehir plancılarının odası gibi çalışmamalıdır. Bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek grubunun üyeleri olan biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının sıkıntılı, sancılı, sorunlu bir ülkede yaşayan tüm yurttaşlar gibi

önemli sorunlarla karşı karşıya olduğu bilinciyle, toplumdaki soyutlanmış seçkin mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütü değil, toplumun içinde, onun bir parçası olarak toplumla etkileşim içinde bulunan bir mantıkla örgütlülüğümüz geliştirilmeli, kamuda çalışan meslektaşlarımızın odaya üye olmalarına yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir.

Öğrenci üyelik ve örgütlülüğü alanında da mevcut çalışmalar genişletilmelidir. Öğrencilerin TMMOB ile tanışmaları sağlanmalıdır. Bilimsel çalışmalar, genel kurullar, danışma kurulları ve diğer çalışma alanlarına katılmaları sağlanmalı, teşvik edilmelidirler. Geleceğimiz diye tanımladığımız öğrencilere ve öğrenci yapısına sahip çıkarak güçlendirecek bir anlayışı hayata geçirmemiz gerekmektedir. Aksi takdirde; piyasa koşulları bu arkadaşlarımızı mesleğe atıldıklarında tanınmaz hale getirecektir.

Geçtiğimiz yıllar içinde dünya gündemine damgasını vuran en önemli sorunlardan biri de “Küresel iklim değişikliği” sorunu olmuştur. Dünya çapındaki fosil yakıtlara dayalı enerji kullanım miktarında yaşanan büyük artış ve atmosfere salınan gazların etkisiyle dünya yüzeyi ısınmakta ve mevsimsel değişiklikler yaşanmaktadır. Kapitalizmin üretim biçiminin yarattığı çevresel tahribatın belki de en ölümcüllerinden biri olarak karşımıza çıkacak olan küresel iklim değişikliği, dünyanın ekolojik dengesini ve biyolojik zenginliğini tahrip ettiği gibi, insanların yaşamlarını da tehdit etmektedir. Bunun sonucunda yeni çatışma boyutlarının ortaya çıkacağına ipuçları görülmektedir.

TMMOB; ülkemizin enerji politikalarının belirlenmesinde temiz, ucuz ve öz kaynaklarımızın öncelikle kullanılmasını, bu kaynakların kullanımında tarihe, doğaya, çevreye ve en önemlisi de insana zarar vermeyecek, geçmiş ve geleceğimizi tehdit etmeyecek enerji politikalarını desteklemiştir. Bu anlayışla dünyada eşi ve benzeri olmayan Hasankeyf'in ekolojik, kültürel-tarihi zenginliğini ve baraj gölü alanında kalacak 300'e yakın höyük ve 2.000'e yakın mağarayı korumak ve baraj yapımından dolayı zarar görecektir 55.000'den fazla yerel halkın kültürel, sosyal ve ekonomik haklarını savunmak için etkin mücadele edilmelidir. Sadece elektrik üretme amaçlı Ilisu Barajı, GAP barajları içinde en 'pahalı' olanıdır. Ilisu Barajı'nın Hasankeyf'i yok etmeyecek boyutta yapılmasının ekonomik fizibiliteyi nasıl etkileyeceği kamuoyu önünde tartışılmalıdır. Geçmişte ve bugün ülkemizde kısa ömürlü barajlar için Zeugma'da, Allianoi'de yapılan kültür katliamlarının benzeri Hasankeyf'te; çevre ve doğa katliamları da Munzur'da, Fırtına Vadisinde yapılmak istenmektedir. Unutmamak gerekir ki enerjinin daima alternatifi vardır, ancak tarihi-kültürel ve doğal değerlerimizin alternatifi yoktur. Ayrıca bölgede Şırnak ve Hakkari illerinde yapım çalışmaları ihale aşamasında olan, sınır barajları adı altında güvenlik barajları yapılması gündemdedir. Bu barajlarda sulama ve enerji üretimi planlanmamaktadır. Şırnak'ta 7 adet, Hakkari'de 4 adet olmak üzere yapımı planlanan ve herhangi bir üretim amacı olmayan toplam 11 baraj söz konusu bölgeyi tamamen insansızlaştırmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle bu tip barajların yapımı ile ilgili de kamuoyunun ve biz mühendis, mimar, şehir plancılarının duyarlılık sergilemesi gerekmektedir.

Toplumsal alan ile bilimsel alanın sentezini yapan TMMOB, ülkemizin sorunlarıyla, insan olmaktan kaynaklı siyasal sorumluluk anlayışıyla, mesleki sorumluluklarımızı aynı çerçevede değerlendirir. Bu itibarla mesleki sorunlarımızı siyasal sorunların bir sonucu olarak görüp, mesleki demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğuyla çalışma yürütmeye devam etmelidir. Mesleğin ve meslektaşların sorunlarının ülkenin ve dünyanın sorunlarından ayıramayacağı bilinciyle; ülkemizde ve dünyada dogmaya karşı bilimi, emperyalizme karşı halkları, kin ve nefrete karşı sevgiyi, savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı geliştirmek amacıyla çaba göstermektedir ve bu çabasını geliştirerek sürdürmelidir.

Yaşam hakkı, her ortamda ve koşulda kutsal ve dokunulmazdır; her kim, kime karşı işlemiş olursa olsun; yaşam hakkını ihlal edenler insanlığa karşı suç işlemiş sayılmaktadırlar ve mağdurları yalnızca hayatını kaybedenlerle yakınları değil, bütün insanlıktır. Bu nedenle bütün kötülüklerin kaynağı olan savaşa karşı, insan hak ve özgürlüklerinden yana, tam demokratik bir anlayışla barışın savunuculuğunu yapmak kaçınılmaz ve bir o kadar da insani bir görevdir.

TMMOB Genel Kurulu

5000 yıllık egemenlik sisteminin en büyük ve acımasız silahı olan savaşlar, dünya halklarına kan, gözyaşı ve yıkımdan başka bir şey sunmamıştır. En vazgeçilmez insan hakkı olan yaşama hakkına kastetmiştir. Ülkeleri, coğrafyaları haritadan silmiş, halkları tarihin derinliklerine gömmüş ve insanlığa saldırının adı olmuştur. 11 Eylül saldırıları ile başlayan dönemde hayata geçirilen konseptle birlikte, terörü bahane ederek küresel bir kampanya çerçevesinde çok kapsamlı bir savaşın yürütücüleri eliyle, dünya halklarına kan, gözyaşı, açlık, sefalet ve ölüm dayatılmış, Ortadoğu'da enerji kaynaklarına sahip olma adına yürütülen savaşlarla, bölge halkları kaos ve yıkımın eşiğine getirilmiştir.

Dünya ve ülkemiz çok tehlikeli bir süreçten geçmekte ve uzun zamandır yaşananlar hepimizi tedirgin etmektedir. Dünya, 2000'li yılların başında Güneydoğu Asya, Güney Amerika, Rusya ve Türkiye'de yaşanan ciddi küresel kriz dalgalarının ardından 2008 yılında yeni ve daha büyük bir küresel kriz beklentisiyle sarsılmaya başlamışken; Türkiye'de bu ekonomik sarsıntıya siyasal ve toplumsal sarsıntılar da eklenmiştir. TMMOB, 40. Genel Kurulunu Türkiye toplumunun, tarihinin en kritik dönemlerinden birini daha yaşadığı böylesi bir süreçte gerçekleştirmektedir.

Bir taraftan toplum ulusalcı çizgi, türban tartışmaları etrafında geliştirilen laik-antilaik çatışması ile kamplaştırılmıştır. Bu kamplaşma, geçtiğimiz dönem içinde tarafları cami-kışla arasında sıkıştırılmış tercihler yapmaya zorlamıştır. Üzülerek belirlemek gerekir ki; kendini demokrat olarak tanımlayan kimi çevreler, ülkemizde demokrasinin en büyük düşmanı olan darbeyi savunabilecek bir pozisyona doğru savrulmuşlardır. Ne yazık ki 14 Nisan mitingleri bu duruma hizmet eder hale gelmiştir. Bu süreçte TMMOB'nin, bu kamplaşmanın Türkiye'nin demokratikleşmesine ket vuran ortamı geliştirdiğini görerek, kendini bu ikilemin bir tarafı olarak konumlandırmaması takdir edilmesi gereken bir tutumdur. Ancak TMMOB'nin bu yaklaşımından dolayı ciddi eleştirilere, hatta bazen saldırılara maruz kalması kabul edilebilir değildir. Bizler; emek cephesini ve demokrasi güçlerini, halka umut veren bir alternatif olarak sunmamız gerekirken çoğu zaman bu tartışma ve kamplaşmaların tarafı konumuna çekilmeye çalışılmış olmamızı kabul etmiyoruz. Kitlelere 3. bir yolun olduğunu göstermek gerektiğine inanıyoruz. Bu yol bilimin ve demokrasinin yoludur. Ülkemizde yaşanan birçok problemin çözüm anahtarını içeren biricik yolun, demokrasinin standartlarının geliştirilmesi olduğu her şart altında savunulmalı ve vurgulanmalıdır.

Bir taraftan ülkede uzun zamandır Kürt sorunundan kaynaklı bir gerilim söz konusudur ve son dönemde yaşanan bir takım olaylar kaygılarımızı katlayarak artırmıştır.

Kürt sorunu Türkiye'nin en temel ve en önemli sorunudur. Ülkeyi yönetenler Kürt sorununu basit bir güvenlik sorunu gibi algılayıp "terörle mücadele" adı altında yüz milyarlarca doları heba etmişlerdir. Türkiye'de yaşanan işsizlik, adaletsiz gelir dağılımı, yoksulluk gibi sorunların; eğitim ve sağlık sektöründeki sorunlar gibi, sosyal devlet olma olgusunun gerekliliklerini teşkil eden bütün alanlardaki olumsuz durumun çözümü için çok büyük bir maddi kaynak ayrılması gerekirken, kaynaklar savaşa harcanmıştır. Bilinmelidir ki Kürt sorunu çözülmeden ne IMF bağımlılığı son bulur, ne işsizlik azalır, ne de emekçilerin insanca yaşamalarını sağlayacak ekonomik ve sosyal şartların oluşması sağlanabilir.

Öte yandan Kürt sorunun çözümünde askeri tedbirlerin ön plana çıkarılması, sorununun şiddet yoluyla çözülebileceğine dair anlayış ve yaklaşımlar sebebiyle antidemokratik uygulamalar ve çeteleşmeler, ülkemizin ve halklarının başına bela olmuştur. Birçok canımızın yitip gitmesine yol açan şiddet ortamı son bulmadığı için kadınlar ve çocuklar bile hedef haline gelebilmektedir. Kürt sorunu demokratik açılımlarla çözüme kavuşmadan, yaşanan sorunların hiçbirisinin üstesinden gelinemeyeceğinin artık anlaşılması gerekmektedir. Bu güne kadar Kürt sorununu çözemeyen silahların bugünden sonra da çözemeyeceği açıktır. Kürt sorununun çözümü, ancak demokrasi sınırları içerisinde, insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne saygı çerçevesinde düzenlemelerle mümkün olacaktır.

Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrar, sorunun büyüyerek şiddetin tırmanmasına yol açmıştır. Ülkemizde çok ciddi ekonomik tahribatlara yol açan, binlerce köyün boşaltılmasına ve yine milyonlarca insanın yerinden-yurdundan ve dolayısıyla üretimden kopararak şehirlerin varoşlarında açlık ve sefaletle karşı karşıya kalmasına neden olan, ayrıca kırkbine yakın insanımızın yaşamına mal olan çatışmalı sürecin bir daha gündemimize gelmemek üzere son bulması gerekmektedir.

Ancak, sorunun barışçıl, demokratik yol ve yöntemlerle çözümüne yönelik çok ciddi çalışmalar yürütmesi gereken demokrasi güçleri ve sivil inisiyatifler rolünü gereğince oynayamamış olduğundan, Kürt sorununu asayiş sorunu olarak gören anlayış kırılmamış; barış ortamı hala tesis edilememiştir. Süreç içinde son örneklerini İstanbul 1 Mayıs'ında ve Van Newroz'unda yaşayarak gördüğümüz üzere; bütün demokratik hak arama mücadeleleri terörize edilerek şiddetle bastırılmaya çalışılmaktadır. 1 Mayıs'ta olduğu gibi emekçiler ve demokrasi güçleri sokağa her çıktıklarında güç kullanarak dağıtılmakta, özgürlük alanları alabildiğine kısıtlanmakta, insanların ve kitlelerin taleplerini dile getirmelerinin önüne çok ciddi engeller çıkarılmaktadır. Demokratik bir hukuk devletinde yeri olmayan ve olmayacak uygulamalarla darbe dönemlerinin kabus dolu günlerine geri dönüşün sinyalleri ortaya çıkmıştır. Susurluğun Şemdinli'de açığa çıkan yüzü, Ergenekonda tekrar ortaya çıkan karanlık ve karmaşık ilişkiler ağı hala ne kadar büyük bir tehdit altında olduğumuzu gözler önüne sermiştir.

Çatışmanın yarattığı ranttan beslenen bu kirliliğe, halkları birbirine düşmanlaştırmaya, halklar arasında kin ve nefret tohumları ekerek çatışmayı halklar arasına yaymaya ve bu yöntemle kirliliğe ulaşmaya çalışmaktadırlar. Bunu yaparken de ulusalcılık makyajıyla demokratik çevreleri oyunlarına alet etmeye çalışmaktadırlar. Yıllar süren çatışmalı ortama rağmen düşmanlaşmayan halklar karşı karşıya getirilmektedir. Son örneği Sakarya'da yaşanan ve süreç içinde onlarca tanıklık ettiğimiz toplumsal linç girişimleri, oynanan oyunun ne denli tehlikeli boyutlara ulaştığını gözler önüne sermektedir.

Kahramanmaraş'ta, Çorum'da katliam gerçekleştiren, Madımak'ta insanları diri diri yakan anlayışlar, geçmişte devrimci yurtsever gençleri ve bu kesimleri hedef alan çeteler, bu gün halkları birbirine düşmanlaştırmaya çalışmaktadırlar. Böylesi bir süreçte Türkiye halkları eşit, özgür ve beraberce yaşamaya her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktadırlar.

Bizler Kürt sorununun halkların kardeşliğini esas alan ve kendi kimlikleriyle bir arada yaşamasını anayasal güvence altına alan bir dönüşümle çözümünden yanayız. Bizler Kürt Sorununun çözümünün sınır aşan topraklarda aranmasını yanlış buluyoruz. ABD'nin Irak'ı işgal etmesine nasıl karşısak aynı hassasiyetle Türkiye'nin de Irak topraklarına geçerek kara ve hava hareketleri yapmasına karşıyız. Dolayısıyla önümüze koymamız gereken en önemli görev, Kürt Sorununun demokratik barışçıl yöntemlerle çözümünü mümkün kılacak politikaların hayata geçirilmesini sağlayacak bir ortamın ve düşünce sisteminin yaratılmasına katkı sunmak olmalıdır. Bu çerçevede, Kürt sorununun çözümü için;

- Savaşın dilini reddederek, barışın dilinin geliştirilmesine katkı yapacak; kimlik, kültür ve inançlarıyla bütün farklılıkları zenginlik olarak gören bir perspektifin hayat bulacağı
- Tüm dillerin, kültürlerin, inançların ve renklerin kendini özgürce ifadesinden yana
- Kürtçenin ve diğer etnik dillerin anadil olarak eğitim kurumlarında ve yaşamın diğer alanlarında kullanılabilmesi, buna dair bütün yasakların ortadan kaldırıldığı
- Kürtlerin ve diğer etnisitelerin kimliklerinin tanındığının anayasal güvence ile garanti altına alındığı
- Hiçbir etnik kimliğin bir diğerine üstünlük ve baskı aracı olarak kullanılmadığı
- Kültürel ve insani değerlerimize saldırının olmadığı
- Demokratik yaşamın eksiksiz bir biçimde tesis edildiği

TMMOB Genel Kurulu

Bir Türkiye yaratmanın mücadelesini hep birlikte yürütmemiz gerekmektedir.

Sonuç olarak;

Yaşanan bütün bu olumsuzluklara rağmen hala bir şans vardır; o şansın adı da “BARIŞ”tır. Toplumsal barışın tesisi en acil ihtiyaçtır ve mümkündür. Bu çerçevede geliştirilen Barış Projelerine en üst düzeyde destek vermek TMMOB’nin demokratlığının gereğidir.

Bu bağlamda TMMOB;

Şiddetin yöntem dışına çıkarılarak demokratik tartışma, hoşgörü ve diyalogun esas alındığı bir sürecin başlatılmasına olan ihtiyacı vurgulayan; silah ve şiddetin yöntem dışına çıkarılmasını, operasyonların durdurulmasını isteyen bir yaklaşımı kendi cephesinden net bir dille ortaya koymalıdır.

Herkesi ve her kesimi acil duyarlılık göstererek süreci demokratik zemine çekmek için çaba içerisinde olmaya davet etmelidir. Demokratik-özgürlükçü bir zeminin yaratılması için azami çaba göstermelidir.

Dünyanın birçok yerinde yaşanan benzer sorunların çözümündeki yöntem diyalog ve demokratik açılımlar olmaktadır. Ülkemizde de sorunun bu temelde ele alınması gerekmektedir.

Ülkemizin çok kültürlü ve çok kimlikli yapısı dikkate alınarak; sorunun demokratik bir şekilde, kimliklerin ve kültürlerin reddedilmediği, bütün kesimlerin demokratik siyasal katılımını sağlayacak yasal düzenlemelerin acilen yapılmasına ihtiyaç vardır.

Demokratik katılımı sağlayacak siyasi genel bir af, toplumsal barışa hizmet edecektir.

“Başka Bir Türkiye Mümkün” diyerek, aydınlık yarınlar için bugün, toplumun her kesimini barışçıl bir ülke ve dünya özlemi etrafında bir araya gelmeye, yaşadığımız sorunları önce insan yaklaşımıyla, demokrasiyi geliştirerek elbirliği ile çözmeye çağırıyoruz. TMMOB’yi de daha aktif sorumluluk üstlenmeye çağırıyoruz.

Çağdaş, demokratik ve özgür bir toplumsal yapıyı oluşturmanın yolu Kürt Sorununun demokratik ve barışçıl çözümünden geçmektedir. Bu sağlanabilirse evrensel barış ve kardeşlik duygularının gelişmesine; farklı kimliklerin bir arada yaşadığı zengin bir kültür mozaïği olan ülkemizin gelişimine katkı sağlamış olacağız.

TMMOB’nin 1998 yılında gerçekleştirdiği Demokrasi Kurultayında ortaya çıkardığı sonuçların yaşamsallaşması açısından üstüne düşen sorumluluğun gereğini, bundan sonra da çok ciddi bir kararlılıkla yerine getirmesini sağlamak TMMOB’nin devrimci, demokrat, insancıl ve toplumcu bakış açısının gereğidir.

Savaşın değil barış ve kardeşliğin dilinin hakim olduğu, kendi insanıyla barışık, emek ve emekçiden yana daha güçlü bir ülke için bütün mühendis, mimar ve şehir plancıların daha fazla sorumluluk alması daha güzel yarınların teminatı olacaktır.

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ
YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ

YURTSEVER-DEMOKRAT MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCISI TMMOB DELEGASYONU

(*) TMMOB 40. Olağan Genel Kurul Delegeleriyle Paylaşılmıştır.

